

Forfatter: Blicher, Steen Steensen

Titel: Udvalgte værker

Citation: Blicher, Steen Steensen: "Udvalgte værker", i Blicher, Steen Steensen: *Udvalgte værker*, Gyldendal, 1982-83, s. 433. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-blich07-shoot-idm139805836399760/facsimile.pdf> (tilgået 08. maj 2024)

Anvendt udgave: Udvalgte værker

- 307 Assessor Algreen-Ussing: Tage A.-U. (1797-1872), liberalt sindet medlem af stænderforsamlingen i Roskilde. Hans opsigtsvækkende pjeces om fotening af østifternes og den nørrejske stænderforsamling udkom i 1838
Codex: lovbog, samling af love og forordninger
Landbrænderierne: forbudet mod hjemmebrænding gjaldt for hele kongeriget, men respekteredes næppe meget i Jylland; jfr. Blichers bemærkninger i topografien Viborg Amt (side 125 ff.)
- 308 Committenter: fuldmagt-givere; her: de valgberettigede
- 309 Kongen ... renuncerede: et mindre antal stænderdeputerede var kongevalgte
- 310 at også Landsbypræster burde optages: se sidste note til „Mosaiterne, som Stænder-Deputerede“ (side 231)
- 311 reciproque: gensidige, indbyrdes
beneficerer med: begunstiget med (som del af embedets indtægt)
Beneficiat: det gods som er tillagt embedet
Wulff, Kirk: de stænderdeputerede proprietær H. A. Wulff, Viborg amt, og gårdejer Ole Christian Kirk, Ringkøbing amt. De var begge personlige venner af Blicher
- 313 indbyrdes Underviisning: se sidste note til *Min Tidalders* (side 338)
fremsatte „Sager til Behandling i Stænderforsamlingen“: de fleste af de forudgående Ø-artikler i Jyllandsposten præsenteres som „Ogsaa en Sag, der egner sig til Stænderforsamlingernes Behandling“ eller lignende

Sammenligning mellem Collegial- og Ministerial-Bestyrelse

Jyllandsposten 4. februar 1840.

- 314 Collegial-Bestyrelse: under enevælden varetoges centraladministrationen af en række collegier hvis medlemmer behandlede sagerne på møder og ved stemmeflerhed afgjorde de mindre. Større sager forelagdes kongen til endelig afgørelse
Majore – Minore: dur – møl
Stambul: Istanbul
Nonplusultra: uovertræffelig, højeste fuldkommenhed
Sinecure: embede med god løn uden arbejde
begge Collegier klamres: ved et kunstgreb fik Blicher det engelske parlament gjort til et kollegiestyre

- 315 Corporation: selskab
Adjoints: adjunkter, d.v.s. medhjælpere
de facto: i virkeligheden
de jure: i kraft af loven
- 316 Satrap: statholder i oldtidens Persien
Pascha: tyrkisk statholder

Politik

Jyllandsposten 4. februar 1839.

- 317 „der springer over sig selv ...“: Shakespeare, „Macbeth“ 1. akt 7. scene
Fædrenes Misgjerninger ...: 5. Mos. 5. 9
„Fædrene aad sure Æbler ...“: Jeremias 31. 29 (fri citering)
- 318 Et saadant Forbund ...: Kalmarunionen 1397
- 319 Socii: egentlig fæller, deltagere, men socius kunne i daglig tale også betyde færehoved, ja-brøder
intermitterende: periodisk, som går og kommer til visse tider
Sesostris: græsk navn på fire ægyptiske konger; den kendteste, S. III, levede ca. 1860 f.Kr.
Cyrus: Kyros, 6. årh. f.Kr., stifter af det persiske rige
Alexander: Alexander den Store af Makedonien, 356-323 f.Kr.
Tamerlan: Timur-lenk, mongolsk hersker, 1336-1405, erobrede hele Centralasien, Persien m.m.
Attila: hunnerkongen som o. 450 gjorde store erobringer i Europa

Privilegier og Liigtorne

Ugebladet Dannevirke (Haderslev) 13. juni 1840. Usigneret.

- 321 Sympathi: sympatetisk kur, metode til helbredelse ved hjælp af skjulte og uforklarlige kræfter
Homöopathi: metode til helbredelse ved anvendelse af små mængder af det stof som har fremkaldt sygdommen
Allopathi: metode til helbredelse ved anvendelse af stoffer der virker modsat dem som har fremkaldt sygdommen
Liigtorne: Blichers etymologi er forkert. Ordet lig er i sammensætningen liigtorne anvendt i den oprindelige betydning legeme